

Laste sihtgrupi vanusepiiri muudatus 16->18 alates 01.02.2027

Küsimused-vastused S1DEV-309 kaudu.

<https://smjira.sm.ee/browse/S1DEV-309>

<https://wiki.sm.ee/spaces/SKAIS1/pages/407083645/Vastused+SRT+16-18+k%C3%BCsimustele+S1DEV-309>

Küsimus 1): alates 01.02.2027 enam 17-aastastele TVH-d ei väljastata ning sellise võimalusega arvestama ei pea?

[Perspektiivilt on see erisusega "tööealiste" hulk - 17-aastase TVH enne 01.02.2027 - nullini vähenev üleminekugrupp, kuna juba aasta+ hiljem on isik niikuinii täisealine?]

Samas on wiki-lingi dokumendis on lause:

Lisatingimus: kui isikul tuvastatakse tööealise inimese puue või osaline või puuduv töövõime enne 01.02.2027 esitatud taotluse alusel, siis ta ei saa enam kuuluda puudega lapse staatuse alla.

***VASTUS 1:** See tähendab, et pärast 01.02.2027 kuupäeva ei saa 16-17aastane esmakordselt esitada töövõime hindamise taotlust. Osalist või puuduvat töövõimet on võimalik antud sihtrühmale määrata juhul kui ta on taotluse esitanud enne 01.02.2027, mille alusel kuulub tööealise sihtrühma vanadel alustel. Ehk töövõime otsus võib tulla küll 16-17 aastasele pärast 01.02.2027, kui ta on edastanud taotluse töövõime hindamiseks enne 01.02.2027.*

Järeldus: Pärast 01.02.2027 tekib veel uusi 17-aastaste isikute osalise/puuduva töövõime otsuseid juhul, kui taotlus on esitatud enne 01.02.2027 või on tegemist korduva töövõime hindamisotsusega. Mõlemal juhul on see ikkagi vanuse täitumise tõttu vähenev üleminekugrupp. Kuid võivad tekkida juhud, kus me oleme isiku juba suunanud laste sihtgruppi, pärast mida tehakse talle seda välistav töövõime otsus. Kehtiva SRT-otsuse perioodil täiendavaid TVK-kontrolle ei läbita. Kas see oleks alus laste SRT-otsuse lõpetamiseks? TVK esmasust või kordsust me ei tea ega vaja.

VASTUS JÄRELDUSELE: Nõus, pärast 01.02.2027 võib tekkida uusi 16 kuni 18aastaste isikutel osalise/puuduva töövõime otsuseid juhul kui nende töövõime taotlus on esitatud enne 01.02.2027 kuupäeva või kui tegemist korduva töövõime hindamise otsusega.

Jah, võib tekkida olukord, kus oleme varasemalt väljastanud otsuse laste sihtrühma ning võib olla vajadus väljastada uus otsus teise sihtrühma. Juhul kui me oleme juba otsuse väljastanud, siis otsuse kehtivuse perioodi ajal eraldi kontrolli ei tee, kas laps on saanud töövõime otsuse. SRT

teenusele õigustatuse kontroll toimub SRT taotluse esitamisel, teenusperioodi ajal õigustatuse kontrolle ei teostata. Kui lapsevanem meid sellest ise teavitab, siis lõpetame varasema otsuse ära ja viime läbi uue menetluse.

Kui on enne 01.02.2027 väljastatud 16-17 aastase lapse puhu TVM otsus, siis on ta automaatselt tööealine, ega saa kuuluda pärast 01.02.2027 lapse sihtgruppi. See kontroll on manuaalne kontroll, mis teostatakse MISP2-s ja seejärel sisestab töötaja selle skais_ aesse. **Seega jääb infosüsteemis sama loogika, mis tänases infosüsteemis.**

Küsimus 1): Siit järeldeb, nagu tuleks arvestada nii puude kui töövõime tuvastamise TAOTLUSE, mitte OTSUSE kuupäeva?

VASTUS 2: Jah, arvestada tuleks otsuse **kehtivuse alguse kuupäeva**, mitte taotluse või otsuse tegemise kuupäeva.

Järeldus: Kuigi „Jah“ on vastatud taotluse eelistusele, jääb kontrollimise aluseks otsuse kehtivuse algus. Otsuse kehtivuse lõpp tähtsust ei oma.

VASTUS JÄRELDUSELE: Oleme nõus järeldusega, et kontrollimise aluseks on otsuse kehtivuse algus. Oluline, et saame ise määrata SRT otsuse lõpukuupäeva nagu tänases infosüsteemis.

Küsimus 1): Kas kõik taotluste kuupäevad on meile kättesaadavad? Puuded S2-st S1 poole laekuvad, kuid TVH-d TK-st vist mitte?

VASTUS 3: MISP2 on töövõime hindamise taotluse esitamise kuupäev nähtav, kust peaspetsialist saab info kätte ning sisestab manuaalselt SKAIS_AEsse.

Järeldus: Taotluste kättesaadavusel pole tähtsust, kui määrav on otsuse kehtivus (Järeldus 2)

VASTUS JÄRELDUSELE: Jah

Küsimus 1): Lisaks võib siit järeldada, et TVH taotlusi saab 17-aastane esitada ka pärast 01.02.2027?

VASTUS 4: Esmakordselt töövõime taotlust esitada ei saa, räägime siinkohal korduvataotlemisest. Korduva taotlemise korral on võimalik. Esmakordselt mitte.

Täiendav Töötukassa vastus: Alla 18-aastastele isikutele, kellel enne 2027. aasta 1. veebruari tuvastatakse osalise või puuduva töövõime või tööealise inimese puude raskusastme tuvastamise otsuse kehtivus lõpeb pärast 2027. aasta 31 jaanuari. Üldjuhul need otsused saavad kõik pikendatud Töövõime toetuse seaduse §27 lg 13 alusel kuni 18-aastaseks saamiseni. Võib puudutada isikuid, kellel on küll kehtiv TV otsus, aga näiteks tervis läheb hullemaks ja kes tuleb ümberhindamist taotlema. Sel juhul kuulub tööealise sihtrühma.

Järeldus: Kuna meie esmaseid korduvatest ei erista, siis arvestame, et saab. Määrav ongi otsus, mitte taotlus.

VASTUS JÄRELDUSELE: Jah

Küsimus 1): Kui ikkagi määrav on OTSUS, siis kontrollime selle väljastamise kuupäeva, mitte selle KEHTIVuse algust? Veel vähem kehtivuse lõppu?

VASTUS 5: Enamasti on väljastamise kuupäev ja kehtivuse alguse kuupäev samad, aga erandolukorrad on, kus need kuupäevad ei ühti ja võib olla olukordi, kus väljastamise kuupäev on hilisem, kui kehtivuse alguse kuupäev. **Seega tuleks siin arvestada KEHTIVuse alguskuupäeva.**

Järeldus: Üldiselt on S1 allsüsteemides erinevate otsuste jt. dokumentide kehtivuse lõppkuupäev samaväärselt oluline nagu kehtivuse algus, kui see lõpp on täidetud ning ka täna baaasis olevatel TVK-andmetel on kehtivuse lõpud täidetud. Siinses LÜS ei mainita vajadust kontrollida kehtivuse lõppkuupäeva, mis võib olla TVK-otsusel nii enne 01.02.27 kui ka pärast. Seega me ei erista, kas isiku TVK on SRT-otsuse ajaks juba lõppenud või alles kehtiv. Selle olemasolu ajaloos on samaväärne aktiivse TVK-otsusega.

VASTUS JÄRELDUSELE: Valimaks sihtrühma 16-17 aasta lapse puhul on oluline see, kas ja mis kuupäevast on kehtiv töövõimeotsus, seega oluline kehtivuse algus kuupäev. Kui juba on kehtiv töövõime otsus sisestatud SKAIS_ aesse, siis on ka oluline kehtivuse lõpukuupäev, sest me ei saa vormistada SRT otsust, kui ei ole kehtivat tvm otsust. See tähendab seda, et otsuse vormistamise ajal peab olema kas kehtiv puude otsus või kehtiv töövõime otsus, vastasel juhul ei tohi infosüsteem lubada otsust vormistada.

Küsimus 2): tingimus 'TVH olemasolu' tähendab vaid Puuduvat ja Osalist, kuid mitte Täielikku töövõimet? Oluline ei ole hindamise läbimine (ega ülalnimetatud taotlus, mis esineb ka Täielikul), arvesse lähevad ainult Puuduva ja Osalise Töövõime OTSUS?

VASTUS 6: JAH, arvesse lähevad ainult Töötukassa poolt hinnatud osaline ja puuduv töövõime otsus.

Järeldus: Kontrollime AEIS allsüsteemis registreeritud ESMASED_EKSPERTIISID: TVK-P ja TVK-O, kuigi baasis leidub ka TVK-T.

VASTUS JÄRELDUSELE: Jah

Küsimus 3): üldsõnalisest püstitusest võib järeldada, et 17-aastane TVH-ga läheb tööaliste gruppi Lg1, kuid täpsemast kirjeldusest selgub, et võib minna ka psüühikagruppi Lg5

VASTUS 7 JAH, võib olla mõlemas sihtgrupis nii Lg1 ja Lg5. Lg5 gruppi kuulub, kui tööelisel on lisaks psüühikahäire. Psüühikahäire kontroll toimub SKAIS_AE väliselt. Peaspetsialist manuaalselt märgib, kas teenust taotleb tööaline psüühikahäirega isik (Lg5) või psüühikahäireta täisealine (Lg1).

Järeldus: Psüühikahäire kontrollides muudatusi ei ole.

VASTUS JÄRELDUSELE: Jah, muudatusi ei ole

Küsimus 4): wiki-lingi dokumendis on mõisted 'lapse puue' vs 'tööelise puue'. Kas me eristame neid ka andmetöötluses kuidagi? Mis tunnuse järgi? Kui esineb 'lapsel tööelise puue', siis läheb täisealiste gruppi, kui aga 'tööelisel lapse puue', siis sellist kontrolli ma varasemast ei leidnud (ega mäleta).

Kas lisaks 'tööelise puudele' eristatakse ka 'pensioniealise puuet'? Kas 'lapsel pensioniealise puue' on viga või läheb täisealiste sihtgruppi?

VASTUS 8 Täna kontrollib SKAIS_AE seda, kas inimesel on kehtiv puude otsus või mitte. SKAIS_AEs ei saa eristada, kas tegemist on lapse, tööelise või vanaduspensioniealise puude otsusega. Seda kontrollib peaspetsialist manuaalselt SKAIS2-st. **Meie jaoks on oluline, et jääks sisse ja oleks tagatud kehtiva puude otsuse olemasolu kontroll nii nagu on praeguses infosüsteemis.**

Järeldus: Puude olemasolu on piisav. Automaatne eristamine (laste vs täisealiste vs pensioniealiste puue) pole võimalik ega vajalik.

VASTUS JÄRELDUSELE: Jah, oluline on kehtiva puude olemasolu kontroll

Küsimus 5.1) nt taotluse ekraanivalikust soovite eemaldada "Isik ei vaja sotsiaalse rehabilitatsiooni vajaduse hindamist, sest:

- isik suunatakse SRT-le erihoolekandeteenuse vajaduse või talle osutava erihoolekandeteenuse sobivuse hindamiseks
- 16- aastasel ja vanemal isikul on kehtiv rehabilitatsiooniplaan- hindamise tulemusena arvestatakse olemasolevat rehabilitatsiooniplaani "

See näib küll ainult ekraanipildi tühjendamine, aga selle taga on andmeväli
TAOTLUSED.REHA_HINDAM_EIPOHJ :=1/2/3/4.

Andmeväljad võetakse kasutusele siis, kui neis sisalduvat infot millekski kasutatakse.

Kui langevad ära vastused 3(ERIHK) ja 4(rehaplaan), siis kusagil tuleks ehk uurida, mida need vastused tähendavad ning põhjustavad?

VASTUS 9: Nõus. Võtame skoobist välja, kuna ei puuduta vanusepiiri muudatust.

Küsimus 5.2) samamoodi otsusel - kas seadusviidete valikust eemaldatavad variandid (70, 82) on seotud vanusegrupiga või ei?

VASTUS 9.1: Nõus. Võtame skoobist välja, kuna ei puuduta vanusepiiri muudatust.

Küsimus 5.3) eesti.ee taotluselt soovite eemaldada valikut: "Taotlen teenust kui:" valik Lg1 ja Lg5 vahel

Tekstis on küll Lg1 "16-aastane ja vanem", aga mõlema täisealise valiku eemaldamine pole küll vanusemuudatuse moega.

Valiku taga on andmeväljad TAOTLUSED.REHA_SIHTGR:= XT_REHA.REHA_SIHTGR_KOOD in (1/2/NULL).

AEIS-rakenduses jääb taotluse täitmisel valik alles ning veel enam, soovite, et eesti.eest eemaldatakse valiku täidaks menetleja AEIS-is.

Küsimus 5.4) eesti.ee taotlusel "Taotlen teenust:" endale / alla 16-aastasele lapsele või eestkostetavale.

Nüüd soovite midagi muud, kuid täpsemalt mida?

Siin ei muutu lihtsalt valik nii, et "endale / alla 18-aastasele lapsele või eestkostetavale"?

VASTUS 9.2: Ei ole nõus, kuulub vanusepiiri muudatuse skoobi alla. See tähendab seda, et kui läbi eesti.ee taotletakse 16-17 aastasele inimesele SRT teenust, siis peab inimene saama valida õige valiku „Taotlen teenust kui“. Lisaks peab arvestama sellega, et 16-17 aastane võib kuuluda nii tööealise kui ka lapse sihtrühma. Seega lihtsustades valiku tegemise protsessi eelistame üldse inimese jaoks lahtri eemaldamist.

Pakume välja ka variant 2 (allpool) juhul kui variant 1 on raskemini teostatav. Eelistame esimest varianti, mis on inimsõbralikum ja ei lase kliendil valikute vahel eksida.

VARIANT 2. Juhul kui variant 1 pole võimalik, siis tuleks eesti.ee-s muuta sõnastust:

Taotlen teenust kui:

- tööealine psüühikahäirega isik

- psüühikahäireta täisealine isik
- puudega laps

NB! „Puudega laps“ valik tekib, kui taotlus esitatakse 16-17 aastasele.

See aga tähendaks seda, et SKAIS_AEs lahter „tööeline taotleb teenust kui“ tuleks muuta. Nii pealkiri kui ka valikuvариandid.

Uus sõnastus SKAIS_AEs:

Inimene taotleb teenust kui

- tööeline psüühikahäirega isik
- psüühikahäireta täisealine isik
- puudega laps

Järeldus: Eemaldame eesti.ee taotluselt tänased valikud, mida tööeline (16+) saab taotleda endale: Lg1 ja Lg5.

VASTUS JÄRELDUSELE: Kas me saame õigesti aru, et kui 16+ inimene hakkab läbi eesti.ee esitama SRT taotlust, siis tal pole enam seda kohta, kus ta saab valida „taotlen teenust kui“ tööeline psüühikahäirega ja tööeline psüühikahäiret isik, vaid taotlen „iseendale“ või „lapse/eestkostetava nimi“

AEIS taotlus jääb endiseks, kuigi võib tõesti kaaluda siin kolmandat rida, et tööeline (16+) saaks taotleda endale ka kui puudega lapsele, Lg3. Selle lisamine väljendaks arusaama, et tõuseb küll SRT teenuse saajate vanusepiir 16->18, kuid taotlejana tööelise vanusepiir jääb endiseks, 16.

VASTUS JÄRELDUSELE: Kui on võimalik skais_aes taotlusel see muudatus teha, siis võiksid olla need valikuvариandid, mida pakkusime:

Uus sõnastus SKAIS_AEs:

Inimene taotleb teenust kui

- tööeline psüühikahäirega isik
- psüühikahäireta täisealine isik
- puudega laps

Küsimuses 5.4 kirjeldame valikuid, kas täisealine teeb taotluse endale või kellelegi teisele (laps/eestkostetav).

Siin ei muutu midagi, sest esindatavad võisid ka seni olla nii lapsed kui täisealised eestkostetavad.

VASTUS JÄRELDUSELE: Kas me saame nii aru, et kuna ülevapool oli kirjas, et eemaldame eesti.eest ära valikud „taotlen teenust kui“ tööealine psüühikahäirega ja tööealine psüühikahäiret isik, siis kui nt 16-17 aastase lapse vanem taotleb SRT teenust, siis ta saab teha kaks valikut, iseendale või siis valib oma lapse nime ja midagi rohkemat sinna ei kuvata.

Kas jääb ainult selline vaade?

Taotleja andmed

Taotlen teenust:

iseendale

iseendale

KIRKE TAMM

o